GAZETA LWOWSKA.

W Piątek. N$^{ro.}$ 8. 20. Stycznia 18..

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— *Z Wiédnia d. 10. Stycznia.* —

N. Pan raczył Hrabiemu Wilderykowi Edwardowi Walderdorfowi, umieszczonemu przy Swoiém Poselstwie na Król. Pruskim Dworze nadać nayłaskawiey godność C. K. Podkomorzego.

Kommissyia ustanowiona do rozpoznania działań funduszu umarzaiącego zdała N. Panu następuiącą sprawę z rezultatów, iakie się w ciągu siedmnastego półrocza w tym instytucie okazały:

N. Panie! Z końcem miesiąca Sierpnia b. r. upłynęło siedmnaste półrocze od czasu utworzenia powszechnego funduszu umarzaiącego procentowy dług Stanu. Ztąd podług przepisu naywyższego Patentu z d. 22. Stycznia 1817 nayuniżeniey podpisana Kommissyia przez N. Pana mianowana zebrała się w d. 14. Listopada 1825, aby po zasiągnieniu wiadomości sprawdzić działania funduszu umarzaiącego. Protokół w tey czynności spisany, do którego załączone są ukończone rachunki i akt o dokładném śledztwie Kommissyi i likwidacyi Kassy główney długu Stanu i funduszu umarzaiącego, składa teraz w załączeniu Kommissyia z naywiększém uszanowaniem. Główne rezultaty działań ogólnego funduszu umarzaiącego w siedmnastem półroczu, począwszy od d. 1. Marca do końca Sierpnia 1825, są następuiące:

a) Maiątek czynny powszechnego funduszu umarzania, wynoszący z końcem szesnastego półrocza 162,450,514 ZR. 16 1/8 kr. czynił w końcu siedmnastego półrocza 166,373,504 ZR. 9 1/8 kr. Zatém w ciągu siedmnastego półrocza powiększył się o 3,922,989 ZR. 53 kr. Kapitał pierwotny 50,135,627 ZR. 21 2/8 kr. oddany funduszowi umarzaiącemu przy onegoż założeniu, pomnożony został w 8 1/2letnim okresie o 116,237,876 ZR. 47 7/8 kr.; podług tego więc cały czynny maiątek funduszu umarzaiącego składał się z końcem siedmnastego półrocza z 164,373,504 ZR. 9 1/8 kr.

b) Roczne procenta tego czynnego maiątku, policzone na monetę konwencyyną, czynią z końcem siedmnastego półrocza 5,066,218 ZR. 28 kr., które w końcu szesnastego tylko 4,820,155 ZR. 26 kr. wynosiły; zatem w ciągu siedemnastego półrocza okazał się przyrost 246,063 ZR. 2 kr. Dołączywszy kwotę 5 1/2 mil. ZR. w M. K., którą fundusz umarzaiący corok ze Skarbu Państwa pobiera; fundusz ten ma do umarzania nowego długu Stanu rocznego dochodu 10,566,218 ZR. 28 kr. wraz z 109,548 ZR. 30 kr., w 5procentowych efektach na M. K.; zaś od czasu zaprowadzenia funduszu umarzaiacego pomnożyły się iego dochody o 7,976,712 ZR. 3 kr.

c) Za pomocą tych wpływów wykupiono nowych w monecie konwencyyney procentowych obligacyy według onych wartości obiegowey, za 4 mil. 606,120 ZR. 49 kr. w M. K., 4,824,337 ZR. 5 7/8 kr. kapitału w ilości nominalney, czyli redukuiąc ie na 5 procentu przynoszące efekta; zniesiono nowego długu Stanu 4,824,495 ZR. 4/8 kr. Summa od d. 1. Marca 1817 wykupionych w M. K. procentowych obligacyy wynosi 105 mil. 993,734 ZR. 24 4/8 kr. w ilości nominalney, czyli kapitał na 5pCtu. porachowany 86,254,723 ZR. 5 kr.

»Oprócz wykupienia na giełdzie nowych procentowych obligacyy, użyto także w trzynastem, czternastém, piętnastem i szesnastém półroczu na przypadłe odpłaty pożyczki loteryyney 6,977,115 ZR. i znowu w siedemnastem półroczu .. .. 1,552,350 ZR. — kr.

Przez ogólne użycie 8 mil. 529,465 ZR. umorzono z kapitału pożyczki loteryyney w zeszłych czterech półroczach, mianowicie:

z roku 1802 ..	616,900	—
— — 1820 ..	1,924,000	—
— — 1821 ..	1,560,000	—
a w półroczu siedemnastem, podobnież z pożyczki loteryyney z roku 1820	988,000	—
Razem więc kapitału pożyczki loteryyney umorzono ..	5,078,900 ZR.	— kr.

Nakoniec zapłacono *al Pari* 6pCtowe obligacyie Kamery nadworney wyciągnięte

w szesnastem półroczu podczas losowania d. 2. Stycz. 1825	316,542 ZR.	5 kr.
a w siedemnastem półroczu wyciągnione d. 1. Stycz. 1825	158,170 ZR.	20 kr.
Razem	474,712 ZR.	25 kr.

d) Na wykupno dawnieyszego w pieniądzach papierowych procentowego długu Stanu poświęcono ze Skarbu Państwa na coroczne uposażenie

)(

2 miliony ZR. w M. K., z których ateli w siedemnastém półroczu miasto miliona na ratę przypadaiącego, otrzymano tylko 711,000 ZR. dla tego, że na zapłacenie wyżey namienionych 6procentowych obligacyy Kamery nadworney potrzebą było summy 474,711 ZR. 25 kr., a którą Skarb Państwa naprzód zapłacił, dla czego w szesnastém półroczu potrącono . . . . ZR. 35,000
a w siedemnastém . . . . . . — 389,000

Razem . . ZR. 224,000

Do wykupna zaś dawnego procentowego długu Stanu użyto 886,264 ZR. w M. K. i temi umorzono kapitału 1,797,949 ZR. 5 3/8 kr. Daley fundusz umarzaiący otrzymał iako nadzwyczayne uposażenie, w różnych kassach weszłe obligacyie w wartości nominalney 99,069 ZR. 59 4/8 kr.

Zatém fundusz dawnieyszego długu Stanu, kiedy obligacyie różney procentowey stopy na 2 1/2 procentowe efekta będą policzone, wyniesie w siedemnastém półroczu 1,712,987 ZR. 40 kr., a w całym okresie wykupna, począwszy od d. 14. Kwietnia 1818 do końca Sierpnia 1825 46 mil. 475,059 ZR. 20 6/8 kr.; z czego wedle przepisów Patentu z d. 21. Marca 1818 za lata upłynione 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823 i 1824 na 2 1/3pCtowe efekta redukowawszy, spalono iuż publicznie 35,000,120 ZR. 20 kr. a 4 mil. 1 ZR. 10 kr. w podobnym celu pozostały za rok 1825 do spalenia.

Do uzupełnienia półroczney kwoty przeznaczoney do umorzenia w dawnieyszych papierowych pieniądzach długu 2,500,000 ZR., oprócz tych, które w siedemnastém półroczu po części wykupiono, po części z centralney Kassy Stanu otrzymano w ilości 1,712,987 ZR. 40 kr., musiano ieszcze wziąć 787,012 ZR. 20 kr. z owych 7,522,527 ZR. 50 kr. obligacyy dawnego procentowego długu Stanu, które z końcem szesnastego półrocza należały do czynnego kapitału fundusz umarzania. A że z tey summy w siedemnastém półroczu także 42,641 ZR. 54 6/8 kr. przez losowanie przeszło do nowego długu Stanu, zatém kapitały dawnego długu Stanu, których z końcem siedemnastego półrocza nad oznaczoną kwotę umorzenia więcey wykupiono i do maiątku pożytek przynoszącego funduszowi umarzania zaciągnięto, wynoszą 6 mil. 692,837 ZR. 35 2/8 kr.

W Wiédniu d. 30. Listopada 1825.

Antoni Baron Baldacci,
Prezydent Dyrektoratu C. K. Izby Obrachunkowey.
Ignacy Jäger de Waidenau, Wice-Prezydent.
A. Kawaler Füljod, C. K. rzeczywisty Radca.
Józef Ernesty Miltitz, C. K. rzeczywisty Radca.
Melchior Kaw. Steiner, Zastępca Gubern. Banku.
Bernard Baron Eskeles, Dyrektor Banku.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka Hiszpańska.

Listy z Indyiów Zachodnich potwierdzaią wiadomość, że wyprawa Hiszpańska posłana w pomoc zamkowi San Juan de Ulloa, nie dopełniwszy swoiego zlecenia, powróciła do Hawanny.

List z la Guayry z d. 1. Listopada donosi, że w Puerto Cabello bardzo umieraią cudzoziemcy na żółtą gorączkę i czarne womity; częste deszcze zarazę tę cokolwiek zmnieyszyły, lecz iey nie utłumiły. Nie widać tam nic więcey tylko chorych, umarłych i grzebiących.

Hiszpania.

W Gazecie Madryckiey z d. 19. Grudnia czytamy Ministra Łaski i Sprawiedliwości Okólnik treści następuiącey: »Rozporządzenie Królewskie z d. 17. Października 1824 o formie wyborów Władz mieyscowych (tak Przełożonych mieyscowych, iak i Radców gminnych) we wszystkich miastach i wsiach Monarchii, miało szczególniey na celu zapobiedź zgromadzeniom ludu zawsze niebezpiecznym, i przywrócić porządek i spokoyność, których kray przez nieprawną wściekłość rewolucyi był pozbawiony. Król, nasz Monarcha, chce teraz wspomnione rozporządzenie w takim poprawić sposobie, iaki teraźnieyszemu położeniu Hiszpanii w ogólności, szczególnemu położeniu każdey z osobna prowincyi i Monarchicznym zasadom, z których wybory na urzędy Municypalne wypływać powinny, iest naystósownieyszy. Król życzy sobie pogodzić dobro swoich poddanych z potrzebą, nadużyciom i bardzo szkodliwym sprzecznościom prawu położyć koniec, iakie w tak ważnym przedmiocie, który ma bardzo wielki wpływ na dobry lub zły stan ludu, dotąd istnieią. Z tego powodu rozkazał Król, aby w ostatecznym terminie dwóchmiesięcznym, podany został rapport względem prawideł, podług których aż dotąd przedsiębrane były wybory Przełożonych mieyscowych w poiedyńczych gminach. Do tego rapportu dołączona być powinna liczba ognisk, iaką każda gmina zawiera, by Król, gdy wszystko rozpozna, to, co należy, mógł rozporządzić.« Powyższy wyrok iest z d. 1. Grudnia datowany.

Rossyia.

W d. 14. (26.) Grudnia, iako w dzień wstąpienia na Tron Cesarza Jegomości Mikołaja I. wydał Sekretarz Stanu i przełożony Cesarskiego Ministeryium Spraw Zewnętrznych Hrabia Nesselrode do Reprezentantów Mocarstw obcych na Dworze Rossyyskim, Notę, w którey onym o tem zdarzeniu urzędownie donosi i udziela Manifestu nowego Monarchy. Poczém ta Nota wyraża:

Cesarz Mikołay, Dziedzic Państw Cesarza Alexandra, uważa się niemniey także dziedzicem zasad, które polityką iego dostoynego poprzednika kierowały, i Jego Cesarska Mość rozkazał swym Posłom, Ambasadorom i Ajentom przy Mocarstwach obcych oświadczyć, że pragnąc gorliwie wchodzić w ślady Monarchy, którego stratę opłakuie, będzie miał na oku toż samo ściśle wykonanie zobowiązań przez Rossyią przyiętych, tož samo uszanowanie ku prawom, które uświęcaią istnieiące traktaty, tęż samę troskliwość o utrzymanie maxym powszechny pokóy zaręczaiących, i związków między Mocarstwami zawartych.

»Również obiecuie sobie Cesarz z zaufaniem z ich strony ten sam sposób myślenia, i nienaruszoną trwałość owych przez swoiego dostoynego Poprzednika zaprowadzonych i utrzymywanych przyiaźnych i poufnych stosunków, którym Europa winna dziesięcioletni pokoy. *)

Gazety Berlińskie donoszą z Petersburga z d. 24. Grudnia: »Przeszłey Niedzieli, iako dnia dwudziestego po śmierci Cesarza Alexandra, odprawił Metropolita Serafin w kościele N. Panny Kazańskiey uroczyste Nabożeństwo, na którem było niezmierne mnóstwo ludu. Szczery żal przy tey sposobności okazywany, był nowym dowodem rzadkiey miłości, iaką zmarły Monarcha u swoich poddanych posiadał.

Podług wiadomości odebranych z Taganrogu w d. 12. Grudnia Cesarzowa Jey Mość Elżbieta Alexiejowna utrzymuie się przy zdrowiu, chociaż zawsze dotychczasowa słabość postrzegać się daie. N. Cesarzowa Matka Maryia Federowna ma się lepiey i ostatnie nocy przepędziła N. Pani dosyć spokoynie.

W nocy na 25. z. m. stanęła Dzwina (pod Archangelem); zimna było 15. stopni Reaum. Dnia 6. t. m. została okryta lodem zatoka Pernauerska.

*) Appelé à l'héritage des Etats de l'Empereur Alexandre, l'Empereur Nicolas hérite aussi des principes qui ont présidé à la politique de Son Auguste Prédécesseur, et Sa Majesté Impériale a fait préscrire à Ses Ambassadeurs, Ministres et Agens auprés des Puissances étrangères, de leur declarer que, marchant de tout son pouvoir sur les traces du Souvrain dont Elle pleure la perte, Elle professera la même fidelité aux engagemens contractés par la Russie, la même respect pour tous les droits que consacrent les traités existans, le même attachement aux maximes conservatrices de la paix générale et des lieus qui subsistent entre toutes les Puissances.

En retour l'Empereur Se plait à espérer de leur part les mêmes dispositions à entretenir ces rapports d'intime amitie et de confiance mutuelle, qui, établis et maintenus sous l'Empereur Alexandre, ont donné dix années de repos à l'Europe.

Monitor Warszawski z d. 14. Stycznia i drugie gazety Warszawskie, zawieraią z Gazety Senackiey Petersburgskiey następuiący Manifest Cesarza Mikołaja I.

Z Bożey Łaski
My Mikołay I.
Cesarz i Samodzierżca Wszech Rossyi
i t. d. i t. d. i t. d.

Wszystkim naszym wiernym poddanym wiadomo czynimy.

Opłakany wypadek który zaćmił dzień 14. Grudnia, dzień w którym Nasz Manifest oznaymiał ludom Naszym, że wstąpiliśmy na Tron, znany iuż iest we wszystkich swoich szczegołach, przez podaną o nim publiczną wiadomość.

W chwili gdy pierwsze Władze Państwa, wszyscy Urzędnicy cywilni i woyskowi, lud i woysko, przysięgali Nam iednozgodnie posłuszeństwo i wierność, a Zgromadzeni w Świątyniach Nay-wyższego wzywali dla panowania Naszego błogosławieństw Boskich, garstka buntowników, sprzeciwiaiąc się powszechney przysiędze, ośmieliła się wzgardzić prawami, Zwierzchnością, karnością woyskową i przekonaniem. Dla rozproszenia motłochu buntowników musiano użyć siły. Takie iest w krótkich słowach całe zdarzenie, mało znaczące samo w sobie, lecz nazbyt wiele przez swoię zasadę i skutki.

Jakkolwiek Nam to zdarzenie mocną sprawia boleść, poznaiemy w niem niedoścignione drogi Opatrzności, która karząc, z tegoż samego złego dobre wyprowadza.

Z samego rzutu oka na pierwsze wypadki śledztwa, którego celem są zamieszania z 14. Grudnia, w skupieniu się, które ie zrządziło, dwie się klassy ludzi okazuią. Jedni byli tylko obłąkani, nie wiedzieli o spisku. Drudzy prawdziwi spiskowi, byli ich przewodnikami.

Czego chcieli uwiedzeni? Dochować swoich przysiąg.— Użyto wszelkich podstępow dla wmówienia w nich, że bronili Tronu, a pod władzą tego wyobrażenia nie mogli słuchać żadnego głosu przekonania.

Czego chcieli spiskowi? — Swięte słowa wierności, prawego porządku, przysięgi, nazwisko nawet Cesarzewicza i Wielkiego Xięcia Konstantego były dla nich tylko pozorem wiarołomstwa; chcieli korzystać z chwili dopełnienia swoich występnych zamiarow, długo knowanych, długo rozmyślanych, długo tleiących w skrytości, których taiemnicę Rząd w części był tylko odgadnął; chcieli obalić tron i prawa oyczyste, zaburzyć Cesarstwo i sprowadzić anarchią.

Jakie były ich środki? — Zabóystwo. — Pierwszą ich ofiarą był Gubernator woyskowy Hrabia Miłoradowicz; Ten, którego na polu sławy los

woyny szanował w pięciudziesiąt bitwach, zginął z ręki nędznego zbóycy! W tymże samym czasie padły i inne ofiary. Pułkownik Stürler, dowódca pułku grenadyierów przybocznych, zabity; Jenerałmajor Szenszyn, Jenerałmajor Friedrichs i inni ciężko ranieni, przypieczętowali krwią własną honor i wierność swym powinnościom.

Pociągnięci w ten rozruch żołnierze rot uwiedzionych, nie należeli do tych zbrodni, ani czynem ani zamiarem.

Surowe śledztwo przekonało Mię o tém; i poczytuię za pierwszy akt sprawiedliwości, za pierwszą Moię pociechę, ogłoszenie ich niewinności.

Lecz taż sama sprawiedliwość zabrania oszczędzać winowayców.

Wszyscy obięci śledztwem, którzy będą przekonani, ulegną karze zastosowaney do ich występków.

Przez środki iuż przedsięwzięte, sąd ten i kara, obeymuiąc w całey rozciągłości, we wszystkich rozgałęzieniach, złe od dawna zagnieżdżone, wytępi ie, spodziewam się, z korzeniem; oczyści z tey zarazy cudzoziemskiey świętą ziemię Rossyi; zniszczy obmierzły szlachetnym duszom związek prawdi i podeyrzeń; rozciągnie na zawsze niezatartą i widoczną granicę pomiędzy miłością Oyczyzny a namiętnościami rewolucyynemi; pomiędzy chęcią ulepszenia a wściekłością zaburzeń; okaże nakoniec światu, że naród Rossyyski, zawsze wierny swoiemu Monarsze i prawom, odpiera taiemne usiłowania anarchii, iak odparł napady dawnych swych wrogów; okaże i da przykład, iak się pozbywać tey zarazy i dowiedzie, że ona nie wszędzie do zniszczenia iest niepodobna.

Tych zbawiennych skutków mamy prawo spodziewać się i oczekiwać od przywiązania, które ku Nam i ku Naszemu tronowi oświadczaią wszystkie klassy poddanych. Nawet podczas wypadku dnia 14 widzieliśmy z radością i wdzięcznością w mieszkańcach stolicy okazuiącą się równą przychylność iak gorliwość, w woysku nayniecierpliwszą żądzę ukarania buntu na pierwszy znak Cesarza; w iego wodzach niezachwianą wierność, natchniętą głębokiem uczuciem honoru i przywiązania do Monarchy.

Pomiędzy niemi odznaczył się Hrabia Miłoradowicz. Żołnierz nieustraszony, biegły dowódzca, naczelnik zawsze kochany, straszny w woynie, łagodny w pokoiu, rządzca pełen sprawiedliwości, gorliwy w pełnieniu rozkazów swego Monarchy, sym poświęcony kościołowi i oyczyznie; padł pod ciosami podłey i zdradzieckiey ręki zdala od pola bitwy: lecz padł ofiarą tey gorliwości którą zawsze płonął, padł wierny swoiey powinności, i odtąd w rocznikach Rossyi pamięć iego będzie wiecznotrwałą.

Dan w Petersburgu d. 19. Grudnia roku Pańskiego 1825 a Naszego panowania pierwszego.

(Podpisano) Mikołay.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy d. 12. Stycznia.— Onegday szedł z tego świata po kilkomiesięczney bolesney słabości, opatrzony SS. Sakramentami w 57 roku życia Marya Franciszek Du Chet, C. K. Austryiacki Radca Rządowy, Konsul Jeneralny N. Cesarza Austryiackiego w Królestwie Polskim. Po odbytych pierwszych kampaniach rewolucyynych przeciw Francyi, młodo wystąpiwszy z woyska, umieszczony był w cywilney służbie w Galicyi zachodniey, a po iey przyłączeniu do Xięstwa Warszawskiego, w Galicyi wschodniey; ostatnie zaś 6 lat przepędził w tey stolicy w urzędzie naprzód wymienionym. — Wyrozumiały, uprzeymy, usłużny, sprawiedliwy umiał sobie zjednać szacunek obywateli w teraźnieyszych Woiewództwach Sandomierskiem i Podlaskiem, gdzie w dosyć trudnych okolicznościach, zaraz po przyłączeniu tych ziem do Państwa Austryiackiego, na urzędach administracyynych zostawał. Był to ieden z tych rzadkich charakterów których iedyną iest rozkoszą bliźniemu świadczyć usługi. Do tak pięknych przymiotów serca, łączył obszerne i gruntowne wykształcenie umysłu, i śmiało rzec można, iż pośród rozlicznych wiadomości rozumu ludzkiego nie było prawie przedmiotu, któryby mu zupełnie był obcym. Artykuły iego pióra umieszczone w pismach peryodycznych i liczne pozostałe po nim zbiory, świadczą o iego przywiązaniu do nauk i pięknych kunsztów. — Przy tylu przymiotach duszy, nie dziw, że chociaż na obcey sobie ziemi do grobu zstępował, przecież poniosł z sobą głęboki żal swoich licznych przyiaciół, i szczery szacunek wszystkich którzy go z blisko poznać mieli sposobność.

(Mon. Warsz.)

Jego Królewicowska Mość Xiążę Wilhelm, Syn N. Króla Jego Mości Pruskiego, onegday przybył do Warszawy, a dnia wczorayszego udał się na dalszą podróż do Petersburga. W orszaku tego Xięcia znayduie się Jenerał Till.

(Do tego Numeru Gazety dołączony iest Ner. 3. Rozmaitości.)

Redakcyia Józefa Bensy; Druk Piotra Pillera.